

МАКРОЕКОНОМСКИ МОНИТОР

Јуни 2022

11(1)

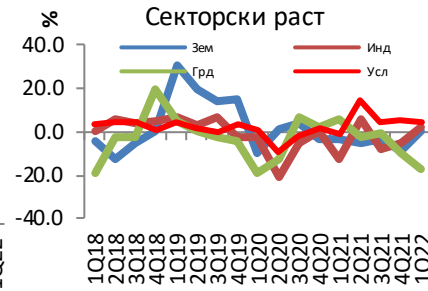
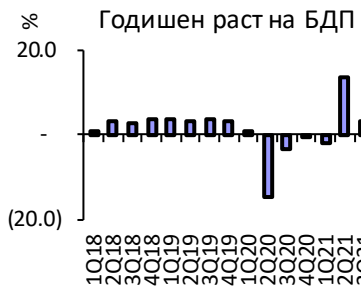
Во првиот квартал од 2022, **БДП се зголеми за 2.4%** на годишна основа. Овој раст е остварен на ниска споредбена основа од К1-2021, но е сличен на динамиката од 2021 година, укажувајќи на понатамошна умерена пост-пандемска консолидација на економските текови. На ова укажува и растот од 11.2% во секторите **трговија, транспорт и хотелиерство**, кои беа најизложени на затварањата на економијата во текот на пандемијата. Кај останатите сектори, растот во К1-2022 е стагнантен, што е особено забележливо кај **земјоделството (0.3%)** и **преработувачката индустрија (0.2%)**, додека **градежништвото** забележа значителен пад од 17.2%. Растот на извозот и увозот забрза, на 11.1% и 24.4%, соодветно, што е одраз на олабавувањето на тесните грла во глобалните синџири на снабдување од почетокот на годината, а пред Руската инвазија врз Украина. **Бруто инвестициите (38.6%)** бележат значајно понатамошно закрепнување. Стабилизацијата на пазарот на труд и растот на платите ја поддржаа **приватната потрошувачка (4.9%)**, додека **јавната потрошувачка (0.5%)** во овој квартал одразува фискална консолидација при реализација на иницијално планираниот буџетски дефицит во износ од 19.9%.

Невработеноста во првиот квартал од 2022 понатамошно благо се намали, на 14.8% од претходните 15.2% (К4-2021). Но, **се намали и вработеноста, од 47.3% на 47.1%**. Овие остварувања се резултат на понатамошното пасивизирање на населението (пад на стапката на активност од 55.7% на 55.3% помеѓу два квартала).

Во првиот квартал од 2022, **инфлацијата се искачи на 7.7% на годишна основа**. Овој раст на цените е скоро во целост движен од глобалните притисоци врз цените на примарните производи и енергијата, но тие се пренесоа и врз пошироката потрошувачка кошничка, особено во делот на домување и ресторанско-хотелски услуги.

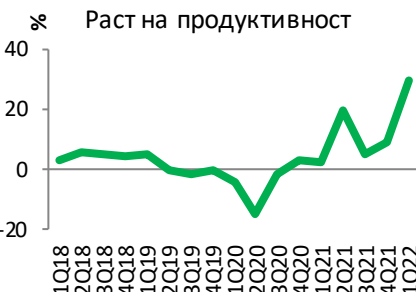
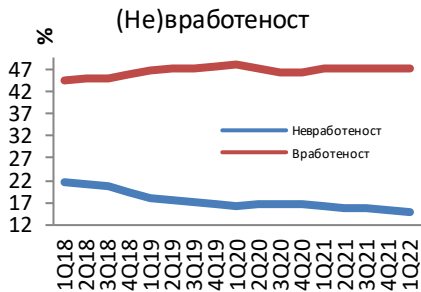
Неизвесноста во економијата значајно се засили по Руската инвазија врз Украина на крајот од февруари 2022. Изгледите за растот на Европскиот континент се влошија, а интензитетот на конфликтот укажува на подолготрајност на ценовните притисоци во споредба со првичните прогнози. Оттука, **Finance Think надолно ја ревидира проекцијата за растот на БДП во 2022 на 2.8%, додека годишната инфлација се проектира на 9.7%**.

РАСТ И ИНФЛАЦИЈА

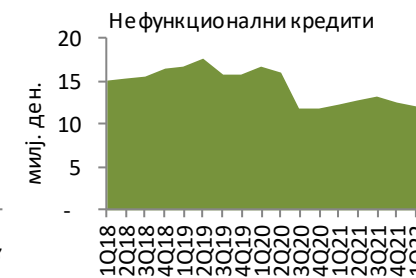
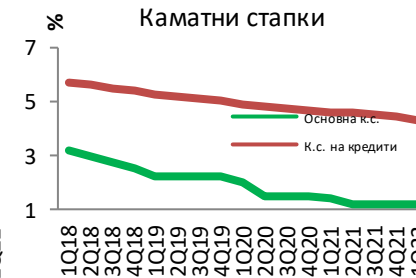
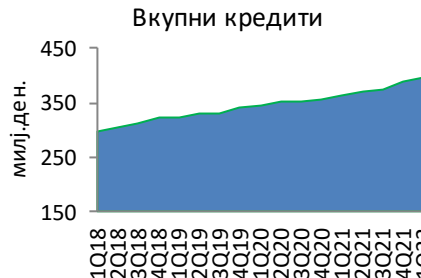
Годишен раст, %	3Q2021	4Q2021	1Q2022
БДП ЕУ 27	3.9	4.8	5.2
БДП Северна Македонија	3.0	2.3	2.4
Годишен раст, %	3Q2021	4Q2021	1Q2022
Вкупна инфлација	2.8	3.2	7.7
Базична инфлација	2.9	3.0	4.2

ПАЗАР НА ТРУД

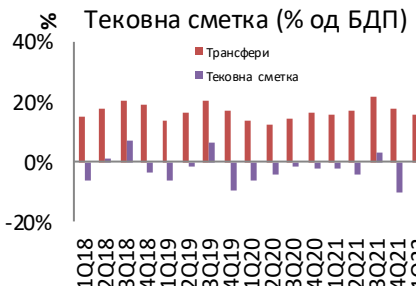
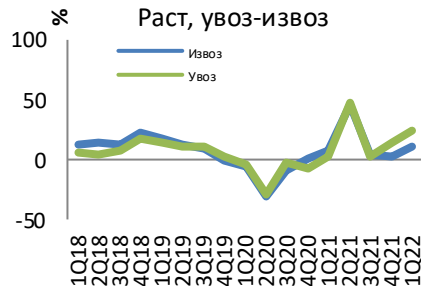
%	3Q2021	4Q2021	1Q2022
Стапка на активност (%)	56.2	55.7	55.3
Невработеност на млади (%)	35.4	34.9	34.8
Просечна нето плата (ден.)	28,684	29,406	30,300
Раст на продуктивност (%)	4.94	9.27	29.21

ФИНАНСИСКИ ПАЗАРИ

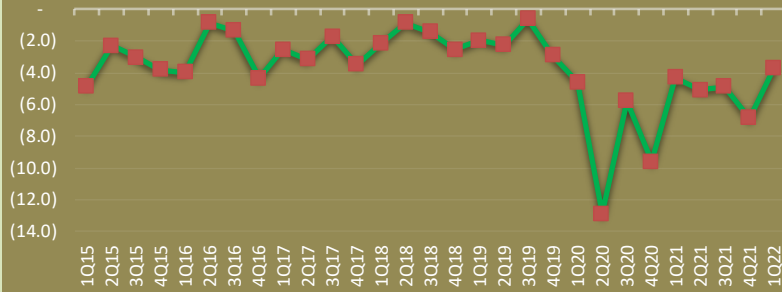
Годишен раст	3Q2021	4Q2021	1Q2022
M2	11.1%	10.3%	5.7%
Депозити	8.3%	7.8%	3.5%
Кредити	4.8%	8.7%	11.9%
Девизни резерви	6.0%	8.4%	-16.9%

НАДВОРЕШНА СМЕТКА

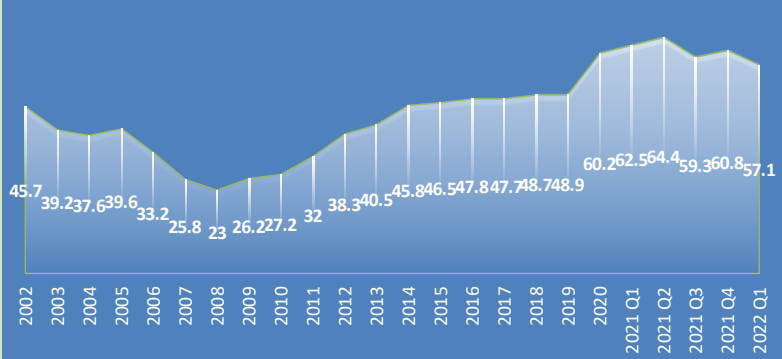

% од БДП	3Q2021	4Q2021	1Q2022
Трговско салдо	-12.1%	-22.7%	-23.3%
Приватни трансфери	21.3%	17.6%	15.7%
Тековна сметка	3.3%	-10.2%	-13.3%
Странски инвестиции	-0.8%	-5.8%	-3.4%
Девизни кред. / вкупни кред.	29.4%	29.1%	29.9%

Буџетски дефицит (% од БДП)

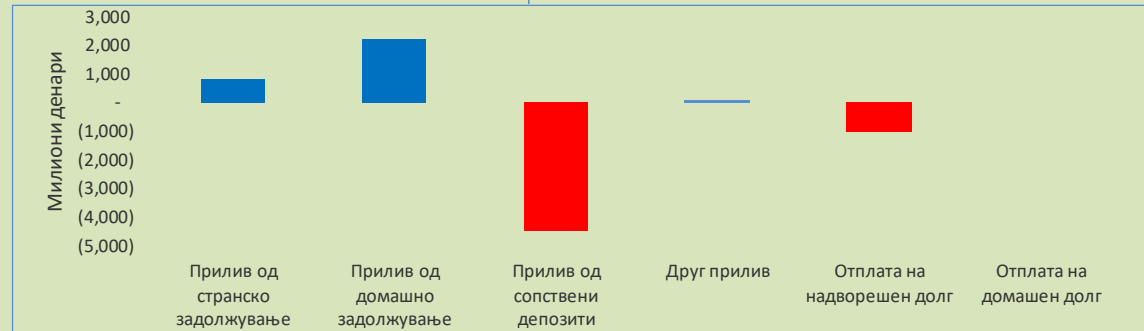
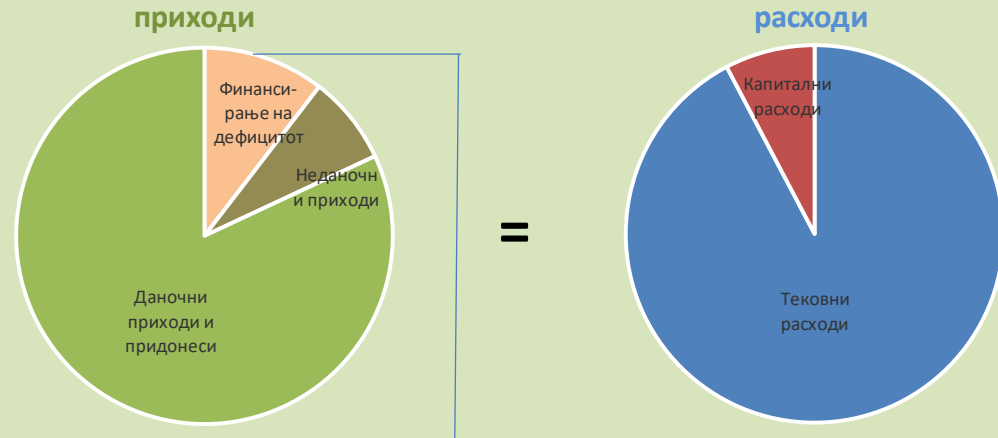
Јавен долг (% од БДП)

Структура на јавен долг

ЈАВНИ ФИНАНСИИ

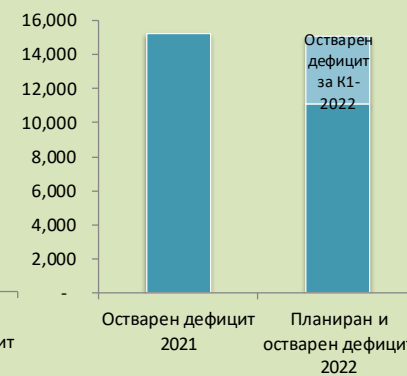
Во К1-2022, буџетскиот дефицит изнесува 3.7% од БДП и е под годишната проекција.

Пензиски буџет

Во К1-2022, пензискиот дефицит е натфрлен (29.3%).

Здравствен буџет

Во К1-2022, здравствениот дефицит е остварен пропорционално (26.2%).

Капитални расходи

Во К1-2022, капиталните инвестиции се значајно потреализирани со 12.9%.

ИНДУСТРИСКИ БЛИЦ

	Индустриско производство			Работници во индустријата		
	1-3Q/21	1-4Q/21	1Q/22	1-3Q/21	1-4Q/21	1Q/22
Енергија	(0.6)	2.6	14.3	(3.8)	(3.6)	(5.3)
Интермедијарни производи, освен енергија	10.2	7.4	6.5	(2.1)	(1.5)	0.7
Капитални производи	0.9	(6.3)	0.9	3.5	2.8	4.2
Трајни производи за широка потрошувачка	22.1	24.4	37.9	3.9	4.0	5.1
Нетрајни производи за широка потрошувачка	(2.2)	(0.9)	(1.8)	(5.0)	(5.6)	(7.3)
Производство на прехранбени производи	(2.6)	(2.0)	(7.8)	(2.2)	(2.2)	(1.4)
Производство на метали	(19.7)	(21.9)	(1.6)	11.6	8.8	(5.1)
Производство на облека	(10.8)	(9.9)	2.3	(8.6)	(9.5)	(12.2)
Производство на неметални минерални производи	2.9	(2.6)	(6.0)	(1.5)	(0.5)	1.5
Производство на тутунски производи	6.4	28.7	15.7	0.9	4.2	6.7
Производство на пијалаци	5.3	5.4	(16.6)	(3.5)	(3.5)	(0.6)
Производство на кокс и рафинирани нафтени производи	42.7	49.3	12.7	5.1	6.2	8.6
Производство на електрична опрема	32.0	26.3	1.7	(1.2)	(0.1)	4.7
Производство на фабрикувани метални производи	(15.7)	(23.6)	(36.3)	4.9	5.4	1.4
Вкупно	2.9	1.4	3.5	(2.1)	(2.4)	(2.1)

Finance Think е непрофитен институт за економски истражувања и политики. Основан е во 2012 година.

Нашата Визија

Да поттикнеме економско размислување за подобра благосостојба утре.

Нашата Мисија

Да го подобриме влијанието на економските, социјалните и развојните трендови и политики врз граѓаните во Северна Македонија и регионот на Западниот Балкан, преку економски истражувања, застапување базирано на докази и водено од податоци, и поттикнување критичка дебата за демократските процеси.

Истражувањето на Finance Think им помага на носителите на политиките, застапниците на политиките, креаторите на мислење, економските новинари и јавноста да ги разберат прашањата кои влијаат врз обичните граѓани.

Врз основа на статутот, Finance Think се стреми да постигне **три статутарни цели**. Тие се:

- Да придонесе кон подобрување на економските, социјалните и развојните политики и реформи преку продуцирање докази, базирани на истражување и водени од податоци.
- Да се зголеми ефектот од производите на Finance Think врз целните групи (вештини), донесувањето политики (политики и реформи) и општеството (свесност).
- Да се развие институционалниот капацитет на Finance Think, во смисла на истражување, застапување, финансирање и комуникација, со цел посилено влијание врз економските, социјалните и развојните реформи и врз ефектите што соодветните политики ги имаат врз граѓаните.

Програмски области

- Политики на раст и развој
- Фискална транспарентност и одговорност
- Конкурентност и пристапување кон ЕУ
- Сиромаштија, вработување и вештини
- Родови и доходни нееднаквости
- Социјално претприемништво и жени
- Миграција и дознаки

ОДГОВОРНОСТ

Copyright © 2022 од страна на Finance Think, Сите права се задржани.

Ниеден дел од оваа публикација не смее да се репродуцира, складира или внесе во систем за пребарување или да се пренесува во која било форма или со какви било средства (електронски, механички, со фотокопирање, снимање или на друг начин), без претходна писмена дозвола од сопственикот на авторските права. Finance Think направи максимални напори да ја осигура точноста на информациите презентирани во овој документ. Меѓутоа, ниту Finance Think ниту кој било од неговите носители на одлуки или аналитичари или вработени може да биде одговорен за какви било финансиски последици кои произлегуваат од употребата на информациите претставени од овде.

Finance Think

Институт за економски истражувања и политики
Ул. Фредерик Шопен 1/2, 1000 Скопје, Република Северна Македонија
+389 2 6156 168, www.financethink.mk, info@financethink.mk